

POWÓDZ. PRZEDSIĘBIORCY POD LUPĄ UOKiK

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „UOKiK”) rozpoczął masową kontrolę przedsiębiorców na terenach dotkniętych przez tegoroczne powodzie. UOKiK za pośrednictwem Inspekcji Handlowej sprawdza czy nie dochodzi do wzrostu cen, który byłby wynikiem tzw. „zmony cenowej” lub nadużywania pozycji dominującej.

W pierwszej kolejności kontrolą objęta została branża budowlana, w tym w szczególności markety budowlane.

Na co będzie zwracał uwagę UOKiK i jakie sankcje mogą grozić przedsiębiorcom w związku z naruszeniami – o tym przeczytaj Państwo poniżej.

NADUŻYWANIE POZYCJI DOMINUJĄCEJ

Nadużywanie pozycji dominującej polega na zakłócaniu konkurencji przez podmiot o dużej sile rynkowej, który dzięki swojej przewadze może w znacznym stopniu działać niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów. Zachowanie to jest sprzeczne z prawem.

Na gruncie prawa konkurencji, dany przedsiębiorca ma pozycję dominującą jeśli jego udział w rynku właściwym **przekracza 40%**. Przedsiębiorcy mający taki status powinni zachować szczególną ostrożność w podejmowanych działaniach.

Przykładem nadużywania pozycji dominującej jest przede wszystkim narzucanie nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych.

Praktyczne stosowanie tego zakazu jest bardzo trudne, ponieważ brakuje narzędzi umożliwiających jednoznaczne rozróżnienie między sytuacjami, w których wysoka cena jest uzasadniona okolicznościami, a tymi, w których jej stosowanie stanowi przejaw niezgodnych z prawem praktyk.

Samo udowodnienie, że cena jest wysoka (np. ze względu na generowanie wysokich zysków), może nie wystarczyć do uznania jej za niezgodną z prawem.

UOKiK stosuje różne testy, aby wykryć przypadki nadmiernie wygórowanych cen. Często dopiero połączenie kilku testów prowadzi do ustalenia, że doszło do nadużycia pozycji dominującej.

ZMOWA CENOWA

Zakazane są również porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym.

Wyróżnia się dwa rodzaje porozumień ograniczających konkurencję:

- **horyzontalne (poziome)** - zawierane pomiędzy konkurentami (przedsiębiorcami, którzy wprowadzają lub mogą

wprowadzać albo nabywają lub mogą nabywać w tym samym czasie towary na rynku właściwym)

- **wertykalne (pionowe)** - zawierane pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na różnych szczeblach obrotu (np. producent-dystrybutor).

Przykładem porozumienia poziomego może być sytuacja, w której dwa konkurencyjne markety budowlane umawiają się, że wprowadzą podwyżkę cen cegły o 5% począwszy od 25 września, albo że nie będą sprzedawać określonych produktów poniżej danej ceny. **Takie działanie jest bezwzględnie zabronione, jako sprzeczne z prawem monopolowym.**

Warto zaznaczyć, że nielegalne porozumienia w relacjach biznesowych nie wymagają nadmiernego sformalizowania. Porozumienia takie mogą przybrać formę:

- pisemnej umowy (np. określającej warunki udziału w sieci dystrybucji),
- umowy dżentelmeńskiej ("*gentlemen's agreement*"), którą strony w praktyce traktują jako wiążącą,
- uzgodnienia korespondencyjnego (e-mail),
- uzgodnienia telefonicznego, dotyczącego np. podwyżki cen,
- wymiany niejawnych informacji dotyczących klientów, kosztów produkcji, obrotów, sprzedaży, mocy produkcyjnych, jakości, planów marketingowych, przesyłanie danych o planowanych warunkach ofert,
- uzgodnienia na spotkaniach, np. przedstawicieli konkurencyjnych firm,
- milczącej / dorozumianej koordynacji zachowań przedsiębiorców.

SANKCJE

Za naruszenie zakazu konkurencji Prezes UOKiK może nałożyć m.in.:

- na osoby fizyczne, które kierowały przedsiębiorstwem w czasie, gdy doszło do naruszenia prawa ochrony konkurencji karę pieniężną do 2.000.000,00 zł;
- na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

PODSUMOWANIE

Działania UOKiK zmierzają do identyfikacji działań przedsiębiorców sprzecznych z prawem konkurencji, w szczególności nadużywania pozycji dominującej oraz zmów cenowych. Praktyka pokazuje, że UOKiK skrupulatnie korzysta z przysługujących narzędzi.

Dlatego przedsiębiorcy powinni mieć świadomość, które działania są w świetle przepisów prawa konkurencji zabronione i jak się przygotować do kontroli UOKiK.

r.pr. Bartłomiej Sordyl
r.pr. Daniel Kida

Wrocław, 24.09.2024 r.

SDZLEGAL Schindhelm

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis,
Zając i Wspólnicy sp. j.
ul. Kazimierza Wielkiego 3
50-077 Wrocław
tel.: +48 71 326 51 40
e-mail: wroclaw@sdzlegal.pl
www.schindhelm.com